

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบจำลองเพื่อประเมินความเสื่อมโทรมของที่ดิน โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความเสื่อมโทรมของที่ดินเพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน นำมาประเมินสถานภาพความเสื่อมโทรมที่แท้จริงของพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนทางบริหาร รวมถึงการจัดการพื้นที่เพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมของที่ดิน และปรับปรุงบำรุงดินให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ใช้การวิเคราะห์เชิงบูรณาการของปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความเสื่อมโทรมของที่ดิน ได้แก่ คุณสมบัติของดิน ธรณีสัณฐานดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และความสามารถของที่ดิน โดยใช้โปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ด้วยวิธีการซ้อนทับข้อมูล แล้วคำนวณค่าคะแนนรวมของแต่ละปัจจัย และจัดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อกำหนดค่าดัชนีความเสื่อมโทรมของที่ดิน เพื่อประเมินความเสื่อมโทรมของที่ดินตามแบบจำลองในพื้นที่ศึกษา

จากการใช้โปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ในการประเมินความเสื่อมโทรมของที่ดินตามแบบจำลองในพื้นที่ศึกษา สามารถจำแนกชั้นความเสื่อมโทรมของที่ดินในพื้นที่ศึกษาออกได้เป็น 3 ชั้น ได้แก่ พื้นที่เสื่อมโทรมระดับคุณธรรมชาติ จัดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการผลิตทางการเกษตรสูง มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 50,397 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.36 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่เสื่อมโทรมระดับเฝ้าระวัง จัดเป็นพื้นที่ที่สามารถพัฒนาการใช้ที่ดินรูปแบบต่าง ๆ ในการผลิตเพื่อการแข่งขัน ซึ่งจะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแปรผันตามการลงทุนและการจัดการ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 77,197 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่เสื่อมโทรมระดับรุนแรง เป็นพื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เฉพาะอย่าง และต้องมีมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินเป็นพิเศษ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 56,628 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.74 ของพื้นที่ทั้งหมด